

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่ ..... ลต ๕ /๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ ..... ลต ๑๒ /๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๕ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นางสารภี ทาสม ผู้คัดค้าน

เรื่อง ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการ
จัดให้มีการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลท่าเดื่อ ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาเทศบาลตำบลท่าเดื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่
๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเดื่อ
ในเขตเลือกตั้งที่ ๒ นี้ด้วย ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศผลการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๕
กรกฎาคม ๒๕๕๒ ให้ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเดื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ต่อมาวันที่

- ๒ -

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ นายสัญญา คำฟอง และนายพงษ์สนธิ มอยแก้ว ยื่นคำร้องคัดค้าน
ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิ
ได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องสืบสวนสอบสวนแล้วได้ความว่า เมื่อวันที่ ๖
กรกฎาคม ๒๕๕๒ นางสาวสุคำ ชมภู ตัวแทน (หัวคะแนน) ของผู้คัดค้านได้นำเงิน
จำนวน ๓๐๐ บาท ไปให้นายพัน ชมภู เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งแก่ผู้คัดค้าน
อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ มีผลให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตื่อ
เขตเลือกตั้งที่ ๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้าน มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงขอให้ศาล
มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอคอยเต่า
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑ คน ใหม่ แทนผู้คัดค้าน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๓๕ ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ และ ๑๐๓

ผู้คัดค้านยื่นคัดค้านว่า ผู้คัดค้านไม่เคยมอบหมาย สั่งการ ใช้ จ้างวาน ให้นำนางสาวสุคำ
นำเงินไปมอบให้แก่ผู้ใดเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เลือกผู้คัดค้าน นางสาวสุคำมิได้เป็นทีม
งานของผู้คัดค้านและผู้คัดค้านก็มิได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเครือญาติหรือรู้จัก
เป็นการส่วนตัวกับนางสาวสุคำ นอกจากนี้การที่ผู้ร้องมีมติในที่ประชุมให้เพิกถอนสิทธิ

/การเลือกตั้ง

- ๓ -

การเลือกตั้งของผู้คัดค้านและให้มีการเลือกตั้งใหม่แทนผู้คัดค้านเป็นเพียงมติเสียงข้างมาก
ขัดต่อมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๕ ขอให้ยกคำร้อง

ทางได้สวนคู่ความทั้งสองฝ่ายส่งบันทึกคำพยานและคำคัดค้านแทนการเบิกความ
ต่อศาลตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาและวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๔

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้งได้สวนและประชุมปรึกษาแล้วข้อเท็จจริง
เบื้องต้นฟังได้ว่า วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลท่าเตื่อ
ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอคอยเต่า
จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
เทศบาลตำบลท่าเตื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ หมายเลข ๑๓ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้อง
ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตื่อ ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒
นายสัญญา คำฟอง และนายพงษ์สนธิ มอยแก้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล
ตำบลท่าเตื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ หมายเลข ๖ และหมายเลข ๘ ยื่นคำร้องคัดค้านต่อ

/คณะกรรมการการเลือกตั้ง

- ๔ -

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่ ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเดื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ในส่วนของผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมโดยอ้างว่า นางสาวสุคำ ชมภู ตัวแทน (หัวคะแนน) ของผู้คัดค้านให้เงินนายพัน ชมภู เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนให้ผู้คัดค้าน อันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่ สืบสวนสอบสวน แล้วมีมติ ๔ ต่อ ๑ เห็นควรยกคำร้องของนายสัญญา และนายพงษ์สนธิ แต่คณะอนุกรรมการการวินิจฉัยเรื่องคัดค้านและปัญหาหรือข้อโต้แย้ง คณะที่ ๕ ของผู้ร้องมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นควรสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลท่าเดื่อใหม่ ต่อมาวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้อง มีคำวินิจฉัยสั่งการตามมติที่ประชุมด้วยคะแนนเสียงข้างมากให้ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเดื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ใหม่ แทนผู้คัดค้าน มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่าการที่ผู้ร้องมีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ให้ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ขอให้คำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเดื่อ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ใหม่ แทนผู้คัดค้าน เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๖ ตามที่ผู้คัดค้านอ้างหรือไม่ เห็นว่า ตามบทบัญญัติ มาตราดังกล่าวมีบัญญัติไว้ในวรรคสี่ว่า “มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๖๑ ต้องมีคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์” ฉะนั้น การที่ผู้ร้องมีมติด้วยคะแนนเสียง

/ข้างมาก

- ๕ -

ข้างมากให้ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ดังกล่าวนั้นมิใช่กรณีที่ผู้ร้องมีมติเพื่อเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้คัดค้านแต่อย่างใด จึงไม่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติดังกล่าว ข้ออ้างของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า สมควรมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าเตือเขตเลือกตั้งที่ ๒ ใหม่ แทนผู้คัดค้านหรือไม่ ได้ความตามบันทึกคำพยานของนายพัน ชมภู นางไหล ชมภู และนายพงษ์สนธิ มอยแก้ว ว่าเมื่อประมาณปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ นางสาวสุคำ ชมภู ไปพบนายพันและแจ้งว่าให้เลือกผู้คัดค้านจะได้เงิน ๑๐๐ บาท นายพันตอบตกลง จากนั้นนางสาวสุคำจ้ชื้อนายพัน นางไหล และนายเพชร ชมภู บุตรชายนายพัน ลงในสมุดบัญชี ต่อมาวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ นางสาวสุคำนำเงิน ๓๐๐ บาท มาให้นายพัน นายพันมอบให้นางไหล และนางไหลปฏิเสธไม่ยอมรับ หลังจากนั้นนายพันได้มอบเงินที่ได้จากนางสาวสุคำให้นายเพชรจำนวน ๑๐๐ บาท แต่นายเพชรปฏิเสธไม่รับเงินเช่นกัน นายพันจึงนำเงินจำนวน ๓๐๐ บาท ดังกล่าวไปใช้จนหมด วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ นายพงษ์สนธิ ไปเยี่ยมนายพัน นายพันจึงเล่าเรื่องที่ได้รับเงินจำนวน ๓๐๐ บาท จากนางสาวสุคำให้นายพงษ์สนธิทราบ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ นายพงษ์สนธิและนายสัญญา คำฟอง จึงยื่นคำคัดค้านการเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงใหม่ เห็นว่า คำพยานของบุคคลดังกล่าวเป็นการยืนยันการกระทำของนางสาวสุคำเท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดรู้เห็นว่าผู้คัดค้านได้มอบเงินให้แก่นางสาวสุคำเพื่อนำไปให้นายพันนางไหล และนายเพชร

/เพื่อจงใจ

- ๖ -

เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้านหรือไม่ ประกอบกับไม่มีพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็น โดยแจ้งชัดว่าผู้คัดค้านกระทำการใดอันถือได้ว่าเป็นการก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจ หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำของนางสาวสุคำหรือนางสาวสุคำมีความสัมพันธ์กับผู้คัดค้านหรือเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของผู้คัดค้านหรือมีพฤติการณ์บ่งชี้ว่านางสาวสุคำเป็นตัวแทนหรือหัวคะแนนหรือทีมงานของผู้คัดค้านแม้นางไหลจะให้ถ้อยคำว่า นางไหลเห็นนางสาวสุคำไปช่วยผู้คัดค้านหาเสียงเลือกตั้ง ก็ไม่มีรายละเอียดว่านางไหลเห็นนางสาวสุคำไปช่วยผู้คัดค้านหาเสียงเลือกตั้งที่ไหน เมื่อใด และอย่างไร ทั้งไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุน ส่วนที่นายพงษ์สนิทให้ถ้อยคำว่าระหว่างการหาเสียงเลือกตั้งได้พบเห็นนางสาวสุคำไปที่โรงงานอบลำไยของนายทองคำ หม่อมแดง ซึ่งใช้เป็นสถานที่จัดทำแผ่นป้ายหาเสียงและจัดประชุมเตรียมการหาเสียงเลือกตั้ง โดยผู้คัดค้านอยู่ในกลุ่มเดียวกับนายทองคำ ก็ยังไกลเกินกว่าเหตุที่จะถือว่าผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำของนางสาวสุคำ ยิ่งกว่านั้นตามคำวินิจฉัยสั่งการของผู้ร้องก็มีคำวินิจฉัยไว้โดยแจ้งชัดว่า ผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกับการกระทำของนางสาวสุคำอย่างไร ซึ่งหากผู้ร้องเห็นว่าผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำของนางสาวสุคำ ผู้ร้องก็คงขอให้ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านด้วยแล้ว แต่หาได้ขอเช่นนั้นไม่ แสดงว่าผู้ร้องก็ประจักษ์อยู่แล้วว่าการกระทำของนางสาวสุคำไม่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับผู้คัดค้าน

/แต่อย่างไร

- ๓ -

แต่อย่างไรก็ดี ฉะนั้น แม้หากนางสาวสุคำให้เงินแก่นายพันผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริง ข้อเท็จจริงก็รับฟังไม่ได้ว่าผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ยังปรากฏจากสำนวนสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านได้คะแนนเสียงถึงจำนวน ๓๕๕ คะแนน ขณะที่ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนอันดับแรกของผู้ที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งได้คะแนนเพียง ๓๔๕ คะแนน และนายพันให้อัยคำต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องว่าการได้รับเงินจำนวน ๓๐๐ บาท จากนางสาวสุคำไม่เป็นมูลเหตุให้ลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้านเพราะไม่ชอบคนซื้อสิทธิขายเสียง ส่วนนางไหลและนายเพชรไม่ยอมรับเงินจึงเป็นที่เห็นได้ว่าหากนางสาวสุคำกระทำการดังกล่าวจริง ก็มิได้เป็นเหตุที่ทำให้ผู้คัดค้านได้รับการเลือกตั้ง ดังนั้นแม้จะฟังตามคำร้องว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ เป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมก็ตาม แต่เมื่อการกระทำนั้นมิได้เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้าน หรือมิได้เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้ง จึงไม่เป็นเหตุให้ต้องจัดการเลือกตั้งใหม่ตามคำร้อง

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายพิชัย นิลทองคำ

นายกำปนาท วงษ์นรา

นายวิเศษ นิมกุล

ศิริพร/พิมพ์/ทาน